

УДК 343.237

Шиян Д.С.¹, Шиян О.Ю.²

¹ доц. НУ «Запорізька політехніка»

² доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Згідно зі ст. 26 КК співучастю у кримінальному правопорушенні є умисна спільна участь декількох суб'єктів кримінального правопорушення у вчиненні умисного кримінального правопорушення.

У ст. 28 КК регламентується вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією. Таким чином, у ст. 28 КК передбачено форми співучасті, виділені залежно від стійкості суб'єктивних зв'язків між співучасниками. Залежно від цього вирізняють такі форми співучасті: 1) вчинення кримінального правопорушення групою осіб; 2) вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою; 3) вчинення кримінального правопорушення організованою групою; 4) вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією.

Кримінальне правопорушення визнається таким, що вчинене групою осіб, якщо у ньому брали участь декілька (два або більше) виконавців без попередньої змови між собою.

Кримінальне правопорушення визнається вчиненням за попередньою змовою групою осіб, якщо його спільно вчинили декілька осіб (дві або більше), які заздалегідь, тобто до початку кримінального правопорушення, домовилися про спільне його вчинення.

Кримінальне правопорушення визнається вчиненням організованою групою, якщо в його готуванні або вчиненні брали участь декілька осіб (три і більше), які попередньо зорганізувалися у стійке об'єднання для вчинення цього та іншого (інших) кримінальних правопорушень, об'єднаних єдиним планом з розподілом функцій учасників групи, спрямованих на досягнення цього плану, відомого всім учасникам групи.

Відповідно до пп. 28 п. 2 розділу I *Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового*

розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22 листопада 2018 р. № 2617-VIII у ст. 28 КК, зокрема, у ч. 4 слова «Злочин», «злочинної діяльності», «злочинних груп» замінено відповідно словами «Кримінальне правопорушення», «кримінально протиправної діяльності», «кримінально протиправних груп».

У зв'язку з цим згідно з ч. 4 ст. 28 КК «Кримінальне правопорушення визнається вчиненням злочинною організацією, якщо він скоєний стійким ієрархічним об'єднанням декількох осіб (п'ять і більше), члени якого або структурні частини якого за попередньою змовою зорганізувалися для спільної діяльності з метою безпосереднього вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів учасниками цієї організації, або керівництва чи координації кримінально протиправної діяльності інших осіб, або забезпечення функціонування як самої злочинної організації, так і інших кримінально протиправних груп».

Тобто таким чином у зв'язку із заміною у ч. 4 ст. 28 КК, зокрема, терміну «злочин» на термін «кримінальне правопорушення» у формулюванні вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією законодавець допустив неузгодження слів по родах. Слово «злочин» – чоловічого роду, а слово «правопорушення» – середнього. У зв'язку з цим проста заміна слів призвела до неузгодження по родах слова «правопорушення» з наступними словами формулювання вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією «він» та скоєний».

У цій кримінально-правовій нормі слова «він», «скоєний» необхідно узгодити по родах зі словом «правопорушення», замінивши відповідно словами «воно», «скоєне».

У такому випадку ч. 4 ст. 28 КК буде без помилок у наступному вигляді: «Кримінальне правопорушення визнається вчиненням злочинною організацією, якщо воно скоєне стійким ієрархічним об'єднанням декількох осіб (п'ять і більше), члени якого або структурні частини якого за попередньою змовою зорганізувалися для спільної діяльності з метою безпосереднього вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів учасниками цієї організації, або керівництва чи координації кримінально протиправної діяльності інших осіб, або забезпечення функціонування як самої злочинної організації, так і інших кримінально протиправних груп».

Таким чином, пропонується у ч. 4 ст. 28 КК виправити помилки: слова «він», «скоєний» узгодити по родах зі словом «правопорушення», замінивши відповідно словами «воно», «скоєне»; і викласти цю кримінально-правову норму у наступному формулюванні : «Кримінальне правопорушення визнається вчиненням злочинною організацією, якщо воно скоєне стійким ієрархічним об'єднанням декількох осіб (п'ять і більше), члени якого або структурні частини якого за попередньою змовою зорганізувалися для

спільної діяльності з метою безпосереднього вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів учасниками цієї організації, або керівництва чи координації кримінально протиправної діяльності інших осіб, або забезпечення функціонування як самої злочинної організації, так і інших кримінально протиправних груп».